

ՏԱՍՆԱԲԱՆԵԱՅ

Մե՛կ «ՕՍԿԻԿ» եւ ի՛նչ գոտ «ՕՍԿԻԿ» չպիտի բանցնա՛նք : Ի՛մ անուն պարագ սեղ շարունակ շրջանակի պիտ անկէ : Ի՛մ փարսս կս նխիկ պիտի դրկի : Սե՛կն մայր պե՛տէ՛ն յարգէ՛ն գլխուն վրայ նստեցնէ զիս : Ո՛չ ո՛ր պէ՛տ է աչքը նե՛տ իմ փարսիս, բո՛ւ աչք ունեցողին ա՛տը ելլայ : Պէ՛տ է ի՛մ փարսս ձեռ կոկորդիլանցնէ : Պէ՛տ է նեղանա՛նք, երբ ձեռ արկած յօղումները չսպառնին : Պէ՛տ է ձայն անգամ չհանկէ եւ գլխնուցնէ՛րայ դնէ, երբ ձեզի դիմ գրուի այս սխեմակներուն մեջ : Սրբ ցաս բարկանա՛նք, պէ՛տ է մեղանցնէ՛ք : Եւ երբ մեղանցնու ժօս ըլլա՛նք, պէ՛տ է... քայտիս իմէ :

«ՕՍԿԻԿ» կը հրատարակուի ամէն օր արշալոյսին ՏԵՐԻՑԻՆՆԻ Ո. ՍԱԳԱՆԱՆ

ՉՈՐԵՔՉԱՐԹԻ 22 ԱՊՐԻԼ 1909

Հասցէ՝ Ղալաթիա, Գուրգուրու խան թիւ 7

زاغيك غزتمسى در عيلاده غلطه قورشونلى خاندانه نومرو 7

ԽՍՐԱԳԻՆՆԵՐ

ՅՐ. ՕՏԵԱՆ

ԳՐ. ՉԱՄԲԵՆ

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՄԸ

ԱՏԻԼ ՊԵՅԻ ՀԵՏ

ՍԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրենք մեր պայտայ և գաւառի բաժանորդներին որ երեկանստարարութեան իրենց բերքերը չեն ստանար մեզ անմիջապէս խնայ անն :

Կարգ մը աքքը բացներ մեր բաժանորդներին րորտվաճառ. Ռոման ԷՖ. ի վիմերով «ՕՍԿԻԿ» ի բաժնի գինը կը պահանջէն : Ռոման ԷՖ. կը վաճառէ զիրենք պարզապէս :

Պատանձագին կը խնդրենք մեր բաժանորդներին որ այսօրիս անուս փախաւական պարագաներուն Ռոման ԷՖ. ի օրինակին նեղանին :

ԿԱՐԵՒՈՐ

Կարգապէ՛ք չորրորդ էջին վրայ օրաթերթի «ՕՍԿԻԿ»-ի բաժանորդագրութեան նոր պայմանները :

ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

Խմբագրութիւնս իր բազմաթիւ բնութեցողներուն գրական վայելք մը պատճառելու համար, այսօրուրնէ ապահոված է աշխատակցութիւնը :

Երուանդ Օտեանի՝ երգիծարանութեան այս վարդավառ գրիչը, որ բերյամի պէտք չունի :

Ուրիմն սպասեցէք ամէն օր իր մէկ գողարիկ յօդուածին :

Իրրեւ «ՕՍԿԻԿ»-ի Խմբագիր պարսք մը կը ծանրանար վրաս, մեր կանոնէն եղող այս բարի ծաղիկ Ատիլ պէյի հետ տեսակցիլ Ատանայի հրատարակչութեան վրայ քանի մը փուշեր քաղելու համար :

Սպասուուր մը զիս կ'առաջնորդէ նորին վսեմութեան առանձնատեղեակը, որուն սեմին վրայստակայն կէս ժամու չափ կը ստիպուիմ ապշած մնալու, և ներս մտնելու համար ամբողջ քաջութիւնս ժողովուրդ, որ իրր զէնք կը ծառայէր նոյն պահուն քովս, քանի որ Շէֆ. քէթ փաշային մէկ հրամանը նորէն րավան իջիները պահել տուած է նոր գնուած օձերը, որոնցմէ հատ մըն ալ ես գնելու ապուշութիւնը ունեցայ ասկէ շարաթ մը առաջ :

— Ատիլ պէյիմ կը ձայնեմ, Հրձայեակեպիտիպոյի ձայնը կեղծելով իր քաջութեան միջոց :

Սենեկին մէջ, հակափորին կարծես թէ նախ քսած մէկը՝ վայրկեանը 20 միլ արագութեամբ պատէ պատ, պատուհանէ պատուհան վազվզող անդադար, Նե խալլը ետիք, միմրացող մէկը, զոր ըսպատաւորը իր Ատիլ պէյը ներկայացուցած էր ինձի, ու շարունակութիւն չընէր չընէր, գլուխը իսկ անգամ մը չի դարձներ :

— Ատիլ պէյիմ կը ձայնեմ երկրորդ անգամ :

Նորէն պատառիւն չկայ :

— Ատիլ պէյ, երրորդին մարդը իր յախտենական կովութիւնը կը պահէ :

Յուսահատ ետ դառնալու վրայ էի, ստքերս ուժով ուժով կոխելով, երբ յանկարծ մարդուկը բարբառեցաւ :

— Ալլահ աչգընա պէնի ասմալըն, պէնիմ գապահաթըմ եօզ, մէյլերիմ գաշ քիլի մահֆ օլմուշ իսէ, և ինձի նայեցաւ անպուշութեամբ :

— Դո՛ւք էք պարոն :

— Այո տէր իմ եթէ չեմ սխալիր, ՕՍԿԻԿ կողմէ քանի մը հարցում ուղղելու եկայ ձեզ :

— ՕՍԿԻԿ ո՞վ է արդեօք : Շէֆ. քէթ փաշային մարդն է :

— Ոչ տէր իմ, ՕՍԿԻԿ լրագրի մը անունն է և ես այդ լրագրին խմբագիրը :

— Լաւ, հրամայեցէք նստէք, բայց ինչորիմ չուտ աւարտէիք ձեր հարցումները, որովհետեւ, ինչպէս կը տեսնէք շատ ջղագրք գիտ վիճակի մը մատնուած եմ :

— Չձեզ չեմ ձանձրացնէր տէր իմ, Ատանային ինչ նոր լուրեր կան, կրկին կրակի տուեր են ճիշդ է արդեօք :

— Ախ, տղաս սա Ատանային խօսքը մի ընէր առջեւս, կը պաղատիմ ոտքերդ կը պագնեմ, ան տեղը կրակի չեն տուեր, կրակը ինձի տուեր են, ես փոնկեցայ, ես լինեցայ, եւ մարդը կը սկսի աղու պէս լալ :

— Բայց տէր իմ, եղած լսնդիրներուն մէջ դուք երբեք մատ չունիք կարծեմ, ուրեմն ինչո՞ւ այսչափ յուզուիք, ընդհակառակը դուք մամանակին հարկ եղած հրամանները տուիք հեռագրով :

— Ելլիք այդ հեռագիրը չէ՛ որ ինձի այս հայուժալ վիճակին մէջ ձգեց :

— Հեռագիրը ի՞նչ յանցանք ունի և կամ դո՛ւք ինչ ունիք :

— Լրագիրները չե՛ս կարդար կոր, պղտիկ, անկարեւոր սխալի մը համար զիս դատապարտել կուզեն կոր, պիտի կախեն զիս, ա՛խ, ա՛խ, ինչ խալլը կերպ տէ այդ հեռագիրը տուի, մասնաւորապէս բառը մատներս կոտորէին թէ չգրէի :

— Ի՞նչ է ձեր գաղափարը 30,000 հոգիի ջարդուելուն մասին :

— Երեսուն հազար մի՛. բայց դուք ո՞ւրկէ գիտէք կոր :

— Քիչ մը առաջ ձեր տկնարկած թերթերէն տէր իմ, բայց չեմ կարծեր որ այնքան մը ըլլայ զոհերուն թիւը :

— Անշուշտ, ամէնքը չափազանցութիւն է, վիլվիլի է, ով գիտէ որ թշնամիիս յերիւրած սուտը, գոնէ եղածն ալ բան մը ըլլայ, քանի մը հոգի իրար զարկեր են, բան մը որ ամէն տեղ կը պատահի. կուսակալին ապուշութեան արդիւնքը պարզապէս, որ ասանկ իմ գլուխս ալ կրակնուր մէջ ձգեց :

— Սակայն դուք երբ ճակատնիդ բաց է, կրնաք ամենայն հանդարտութեամբ ներկայանալ պատերազմական ատեանին, և արդարացնել ինքզինքնիդ :

— Դուն կը ճանչնամ Շէֆ. քէթ փաշան. մէյմը անոր աչքերուն մէջը նայած ես, մարդուն հոգին կը կարդայ :

— Արդեօք ձեր հոգին ալ այս խնդիրներու առջև գաղտնի էջեր ունի, որ այնքան կը սոսկաք կոր ատենանին ներկայանալէ :

— Սոսկալն ալ խօսք է, մարդիկը կէս ժամուան մէջ կ'ընար ցաքնեն, վճիռը կուտան և կը գործադրեն կոր կամուրջին գըլուխը, Առլթան Պայագիտ և Այա Սօֆիա կ'ստեղծուի :

— Խորհրդարանը ձեր կողմը կը բռնէ կոր սակայն, վստահութիւնը շահած էք անդամներէն շատերուն :

— Իրաւ ալ անանկ էր, բայց սա հայ երեսփոխանները կը տեսնէ՞ք կոր, մէկէնիմէկ պիւլպիւլ կտրեցան, և իրենց անդամներէ հետտրական ճառը իմ գլխուս կարգացին, իբր թէ ես ալ երլտըղի մարդն եմ եղեր, ամենէն աւելի բարկացածս Տաղաւարեանին է, չեմ գիտեր որ, Համիտին փիւլը և տէօրթ գարտաչը իմ կողորդէս վար գնաց չէնէ իրեն :

— Բայց ներեցէք տէր իմ, 15 օրէ ի վեր ջարդուող, թալանուող խեղճ ժողովուրդին տուած գոհերուն թիւը ձեր քով ալ կը պակսի :

— Ընդհակառակը իւրաքանչիւր վարուցանին ինծի ճշգրիտ տեղեկութիւններ հաղորդած են :

— Ինչո՞ւ այդ տեղեկութիւնները չհաղորդեցիք երեսփ. ժողովին ինչո՞ւ զոհերուն թիւը երբ հարցուեցաւ ձեզի չեմ գիտեր ըսիք անմիջապէս :

— Հա՛, հա՛ աղաս զուք դեռ անփորձ էք, աչքերնին ֆայ քաղցի պէս վրաս յարած, զիս լափելու պէս մտիկ ընող երեսփոխաններուն խենք եմ որ ելլեմ 30 հազար մարդ սպանուեր է ըսեմ, գիտես ետքը մարդը ինչ կ'ընեն նէ, մինչև պատերազմական ատենաները ելլելէ կազատեն մարդը :

— Այսինքն,
— Այսինքնը մնաց մի ես՛, հող խօսած ատենդ կը մաքրեն կ'լմնցնեն :

— Կ'ըսեն թէ երլտըղի մատը կայ Ատանայի ջարդին մէջ, քանի որ Պոլսոյ գէպերը և Ատանայիը նը զարմանալի զուգադիպութեամբ միևնոյն օրին պատահեցան :

— Կ'ըսայ ըլլալ կամ ոչ, արդէն այս տարի զուգադիպութեան տարի մըն է կարծես, ձեր ջատիկը այնպէս չեղա՞ւ բոլոր ազգութիւնացն ալ մէկ օր, նմանապէս այս խնդիրը. հապա Համիտին գահակալութեան և ծննդեան տարեդարձները զորս տեսնելու ըսիտը չուենցաւ մարդը :

— Կը ինչքեմ որ տէր իմ, քիչ առաջ հորդու միս մասին ձեր կարծիքը յայտնէք :

— Պէտք է գիտնաս որ երլտըղի մատը ա՛հէն ուրեք կար։ Ասոր

համոզուեցէք, թուրքիոյ ամենէն աննշան մէկ գիւղին մէջ իսկ պատահած կռիւ մը, սպանութիւն մը երլտըղի գիտակցութեամբը տեղի կուենայ։ Ահաւոր եւ պատուհաս մեքենայ մըն էր որ բարեբախտաբար կտոր կտոր եղաւ։ Անիծեալ ըլլան անոնք որ այս Ատանայի ջարդը կազմակերպեցին կամ գրգռեցին։

— Կը յուսա՞ք որ տէր իմ անիծեալ ըլլայ ըսելով միայն դարման մը տարուած ըլլայ անհուն թշուառութեան։

— Բայց նիւթական ամէն օժանդակութիւն եղած է, հոգ մի ընէք, 100) ոսկի խրկուած է արդէն, նորանոր գումարներ ևս խրկուող որոշումը այսօր վազը կը տրուի, նոր օգնութիւն ալ խրկած կ'ըլլանք։

— Դուք տէր իմ կը հաւատա՞ք որ այս գործը ֆէտայի կոչուած երեսակայական մարտական խումբերու կազմակերպած գործը ըլլայ։

— Ոչ այո կրնամ ըսել եւ ոչ ալ ոչ, բայց ամէն պարագայի մէջ կը հաւատամ ֆէտայիներու գոյութեան, փերիներու պէս գործող այդ լեռնաբնակներու։ Եւ մի մտնաք որ առաջին անգամ ըլլալով հայու մը տուն խուզարմուելով անգամ քանակութեամբ զէնք գտնուած է, հայերուն քովէն հանուած են խողովակի ձեւով թնդանթներ պոկաներ և այս գործին մէջ Աւետիս Սիւլեան մեծ դեր խաղացած է։

— Աւետիս Սիւլեանը դուք հա՞յ կ'ընդունիք տէր իմ, մենք անոր անունը շատոնց ջնջած ենք մեր սոխարներէն, և մեծ յիմարութիւն մը կ'ընէ ազգ մը զայն որդեգրելով։

— Վերջապէս հայ է և պէտք չէ ուրանալ որ Ատանայի ջարդի գործին մէջ ձեզ հարուածող զէնքին կոթը ձեզմէ էր։

— Ո՞րչափ ատենի մէջ կը յուսաք որ Ատանայ վերստանայ իր նախկին վիճակին գէթ մէկ նմանութիւնը։

— Տարիներու կարօտ է, բոլոր չէնքերը իմնայտակ կործանած են, պարտեզ մը այգի մը և արտ մը մնացած չէ ամէնն ալ աւերուած են, Ահագին գումարի կը կարօտի Ատանա եւ պէտք է ժամանակին հասցնել ձերան եւ սովին առաջը առնելու համար։

— Ճէ՛վա պէյի մասին ի՞նչ է ձեր կարծիքը։

— Ձգէ սա խայտառակը, գլուխը ասանկ կրակներու մատնեց, ապիկար մարդը անագին բանակի մը կարօտ գործի մը համար 10 փոլիսի միայն պէտք կայ ըսելով խաբեց զիս։

— Իրաւ է թէ դուք թող վարուեցաք այս գործին մէջ։

— Աստուած գիտէ որ որքան պնդութեամբ շարժեցայ կեցած տեղս, թող պատերազմական ատենը ամէն բան քննէ, դատէ և եթէ յանցաւոր եմ, պատրաստ եմ կամուրջին գլուխը գլուխս ճօճեցնելու։

Այս խօսքին վրայ սկսաւ մարդը լալ, և ես ստիպուեցայ կամաց մը հեռանալ քովէն։

Խեղճ մարդը խայթ մըն է կերեր է, ինչպէս մարտելուն վրայ կը մտածէ կոր հիմա Բաղադամու իշուկին պէս։

ԳՐ. ՀԱՄԲԻԿԵԱՆ

ԵԼՏԵՃԻ ԺՈՒՌՆԱԼՆԵՐԸ

Այն օրէն ի վեր ուր ծանուցուեցաւ թէ ձեռք անցուած է Սուլթան Համիտի տրուած բոլոր ժուռնալները և թէ անոնց հեղինակները պիտի յայտնուին հետզհետէ, որչափ ազգասէրի դիմակով պըտտողները, որչափ ինքնինքնին յեղափոխական կեղծողներ, որչափ Համիտի դէմ առտուրնէ մինչև իրիկուն հայճողներ, որչափ պատուաւոր մարդու կերպարանքով ծպտուած ստորին արարածներ իրենց բուն դէմքերովը երեւան պիտի ելլեն։ Ի՞նչ իրարանցում, ի՞նչ դահալէժ անկուս... :

Այսպէս, Սուլթան Համիտ, այդ անուղբական շարաչուք մարդը, իր անկուսէն, կործանուածն ետքն ալ, տակաւին պիտի շարունակէ փորձանք ըլլալ ասոր անոր գըլխուն։ Երանուող գոհեր պիտի ընէ, նորանոր մարդոց կործանումին պատճառ պիտի ըլլայ։ Բայց այս անգամ անմեղները չեն պատժուողները և ոչ ոք պիտի մեղքընայ սա ու ան էֆէնտին կամ պէյը երբ զինքը խայտառակարար մերկացնեն իր բովանդակ խաղաղութեամբը։

* *

Ու այ՛ ատեն, Ապտիւլ Համիտ Սելանիկ իր նոր բնակարանին մէջ, հեռուէն հանդիսատես, իր ներկուած մօրուքը պիտի շոյէ և ըսէ.

— Իրասին երեսուն տարի, կողոպտեցինք, հարստահարեցինք, հալածեցինք ժողովուրդը. դուք որ տասը փարայի պատիւ ու արժէք չուէնէիք, իմ շնորհիւս «վսեմապատիւ» եղաք ու բարձր պաշտօններու հասաք, ամէն անօրէնութիւն զործեցիք իմ հովանաւորութեանս տակ ու անպատիժ մնացիք, ու երբ երկնային պատուհասի ժամը հասաւ վատերու պէս ձգեցիք փախաք քովէս, ինծի դէմ դարձաք ու զիս ուրացաք և մոռցաք որ ձեր ամենուն պոչը տակաւին իմ ձեռքս էր, ձեր դաւաճանութիւններուն և լրտեսութեանց ապացոյցները ձեր

ստորագրութեան տակ, քոյօ պատուած էին... մեռա՛յ կարծեցիք զիս ու աւանակի աքայրներ տուիք և չմտածեցիք որ ի՞նչ փախիս իսկ տակաւին կարող է ձեզ ամէնքդ ժանտախտահար սատակել և անարգութեան և անպատուութեան գերեզմանը ինչեցնել յաւիտենապէս...
Ե ՕՏԵԱՆ

ՀԱՄԲԻԿԵ ՕՐՈՐԸ

(Անուշ քունիկն ազերն առերի) (եղանակով)

Լայան
Ուրու եավրում, Համիտ ու յու, Պագ կէօզլէրին տէօնմիւշ գուլու, Արթըզ պըրագ մէրագ խուու Նէնի օղլում, նէնի նէնի,

Համիտ
Ույգում եօգ տըր, խըմպըլ լալա, Պէնի կէօնտէր Խաթանպուլա, Պիր սալայըմ սաղա սօլա, Չապուգ գօրըմ հալա եօլա:

Լայա
Սո՛ւս, ուսուլչա սէօյլէ էվլատ, Պաշըմըտա պագ վար ճէլլաթ, Շու աքեամը արթըզ պօլլաթ Ճըլտըրտըն մը եկըինէ ես'թ:

Համիտ
Իշիմտէն գան կիտէր գարը ինթըրլարսամ մէլուելարը, Պէն ալմիւն չէրիեարը Գալտըմ պաղը Նէփ գօլլարը:

Լայա
Արթըզ ունուտ օղլում օնը Գատէրինին սույմաշ սօնը, Կէլ իւթիւնէ տ'լ րալթօնը Իշիբօսիւն, վար կիծէ տօնը:

Համիտ
Բահաթ պըրագ պէնի լալա, Իւչիմէքտէն գօրգամ սալա, գալպիմ եանար աթէլ իլա, Խաթանպուլա իթսէմ սիլա:

Լայա
Վախ էվլատըմ, վախ պիչարէ Եարէսինէ եօգ տըր չարէ, Կէօզլէրիմ տէօրթ տուվարէ Ձէվիւրէմ հիչ եօգ պիր արէ:

Համիտ
Պիր ազըք սէօք շու զինծիրի էօլեճէմ պէն տիրի տիրի, Չայըֆ գալտըմ քէմիք տէրի Մէրհամէթիլի հօգ մը պիրի

Լայա
Աղուշումա կէլ էվլատըմ, Սանա պէչիկ գօլ գանստըմ Ճօք պէօյիւք տիր իթիգատըմ Ալլահ ալլահ տայիմ եատըմ:

Համիտ
Էյլիք խաթիմ ֆէնա պուլտում, Գաբլան կիպի ճէսուր գուլտում Նէ տէ չապուգ ունուտուլում, Թա թէփէմտէն պէն վուրուլում:

ՀԱՄԻԿԵ

Ի ՆՊԱՍՏ ԱՏԱՆԱՅԻ

ԿԱՐՕՏԵԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Պէտք է օճախ քանդողները, 30000 հոգիի արևունը մտնողները, Ատանան քարուքանդ ընողները խստիւ պատժել: Չէ՞ մի որ ամենքնիս ալ մէկ սիրտ մէկ հոգի եղբայր ենք:

Կեցցէ՛, կեցցէ՛, կեցցէ՛: Պէտք է զինուորական ատենան մը խրկել Ատանայ Պոլիսէն:

Չէ՛, պէտք է Սելանիկէն խըրկել, ասը խալիս տեղէն:

Կ'ըլլայ չըլլար ինչու, ոչ: որովհետեւ վասն զի ինչպէս կ'ուզէք նէ. երկու տեղէն ալ խրկենք ջնջնիլի ըլլալու համար:

Ֆինուսթեան պէտք կայ, նախ քննենք, ապա պատժենք:

Ատիլ պէլը պէտք է պատերազմական ատենանի առջեւ քաշել, յանցաւոր է:

Չէ՛ ճանրմ մարդը ինչ յանցոնք ունի, գրչի մը սխալի մը համար մարդը կը գատապարտեն միթէ:

Հեռագրու տեղեկութիւն ուղենք նոր կուսակալէն և այնպէս գործենք:

Մէջը օս հեռագիրները կարգանք, որպէս զի ստոյգ տեղեկութիւն մը ստանանք:

Թէլէֆօնով Ատիլ պէլը հոս կանչենք հիմա, ամէն բան գիտէ ան:

Ատիլ պէլ կուգայ, ճեփ ճերմակ կտրամ, և դողդոջուն ձայնով մը բան մը չեմ գիտեր կրէ:

Բանի՛ հոգի ջարդուած է Ատիլ պէլ:

Դժբախտաբար չեմ գիտեր: Ինչու չես գիտեր, ազգը քեզի պօսրտն խորխորտիսի նստեցուցեր է պաշտօնատունը:

Վաղ անցէք այս խօսքերէն, անմիջապէս 20000 ոսկի նպաստ խրկենք:

Քիչ է քիչ, աւելի շատ, աւելի շատ, զուլումը մեծ է:

Հիմակու հիմա այսչափը կը բաւէ:

Չի իւտեր ճանրմ: Ինչու կը վիճարանիք կոր, հեռագիր մը քաշենք հիմա և իրենց հարցնենք շատ է թէ քիչ:

Համիտէն առնենք և Ատանայ զրկենք:

Ան ալ կ'ըլլայ: Ինչու անտիանք կոր շուտ մը քուէարկենք ըմնայ երթայ:

Մեծամասնութիւն չկայ յաջորդ նիստին յետաձգենք քուէարկութիւնը:

Ժամանակը ուշ է մենք երթանք պիտի քիչ մըն ալ վաղը միս օր կը խօսինք:

Եւ ժողովը կը փակուի, դիւանը իբր առաջին նպաստ կը փութայ հեռագրու այսչափ խօսքերը Ատանայ զրկել:

Խեղճ Ատանայ, պէքի ելիլիմ էազ կէտիս քի եօճա ետորիսիլիմ սանա:

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ծ. Խ. Ատանայի մէջ հայ մնացած չըլլալով խրկուելիք նպաստը խուժանին պիտի բաժնուի:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ժամանակին հարուստ վաճառական մը կար, որ սովորութիւն ըրած էր ամէն տարի մեծ կղզի երթալ ամառանոց:

Իր պլտիկ տղաքը, երկու չարածի մանչուկներ, ամէն կիրակի խնդր կըլլային էլ նստելու համար, մինչ հայրենին սոսկալի հակառակ էր էլուն:

Ամէն անգամ որ տղաքը վրան կը վազէին «հայրիկ մեզի էլ նրստեցուր» պօռալով, մարդը՝

— Տղաքս, կը պատասխանէր, երեսին պագնելով, սա էլուն խօսքը մի՛ ընէք, ինչ կուզէք նէ առնեմ ձեզի:

Այսպէս ալ մեր թերթերը զօռ մը ունին Համիտին վրայ իրարմէ խըլխալ հայտնութիւններ, նմանութիւններ և սարսափելի յօդուածներ գրելու:

Թո՛ղ ներքն ինձի որ նս ալ իրենց բսծ,

— Տղաքս, սա Համիտին խօսքը մի՛ ընէք, ինչ կուզէք նէ գրեցէք:

ՄԻ ՀՏՈՒ ԳՐԻՍԵՆԱՆԷՏ

Երկէ զիշեր մեր երկինքի թըղթակիցէն հետեւեալ գառի բօսթալը ստացանք:

Այսօր կարեւոր ձերբազալութիւն մը տեղի ունեցաւ «Ատանայի շնորհ» փողոցին մէջ: Փողոցին անկիւնի տունը վալտ մը հրեշտակներէ պաշարուելով՝ երկար ատենէ ի վեր փնտռուող և Համիտի կաղապարը թափող արձանագործը ձեռք անցուցաւ և ուղղակի Հայր Աստուծոյ պալատը տարուեցաւ չղթայակապ:

Կաղապարին դժագրիչը օրինակը ջնջելէ ետքը յաջողք է դէպի դժօնք փախչիլ, իսկ արձանագործին կինը տեսնելով որ պաշարուած են խօկոյն կ'օչնչացնէ Համիտին կաղապարը կտոր կտոր ընելով: Մանրամասնութիւնները յաջորդ բօսթայով կը զրկուի:

ԽՐԻՍՏԵԱՆ ՉԱՅՐԻԿ

ԿՍՄԻԹՆԵՐ

Կամթե, բայց նայե՛ որ մասնեղ ոսկորի չգան:

Իսկիւտարի ամերիկեան Հօմ գոլեթի ՊՕԽ տնօրէնուհի՝ ՊՕԹԸՐ Վիվիէն, սարսափի աւտուն հայ աշակերտուհիներուն այտարարներ է որ ամերիկեան դրօշն ապաւէն չօպասեն և թէ իրենց դէմ զգրուցին դռները պիտի գոցէ:

Վայ միսքին ջամաշքը սըրբելի վայ:

Այնքան սերսեմ որ, յօնք շինեմ ըսելով աչք հաներ է, անարգելով ամերիկեան դրօշը, որուն համար անշուշտ դետպանը հաշիւ պիտի պահանջէ իրմէ:

Անպատճառ այս պաղղաւակ Վիվիէնն ալ, Համիտեան ոսկի ջիվիէն կամիթ մը ճաշակած է, թերևս լիազարթի պղինձ պատուանչան մը:

Թո՛ւ, կրկին և կրկին քո՛ւ այն հայուն՝ որ իր աղջիկը այդ դըպրոցը կը խրկէ, քանի այս ուղորստուզը հոն կայ:

Յիջմիլեան Յանձնաժողովը մտաուքի մէջ է, որովհետեւ հազիւ երկու աշխատութիւններ ներկայացուցեր են:

Այդ ալ մտաւալիք բան ըլլար, այս տարի ալ փոխանակ հեղինակի տալու այդ դրամը, թող մեծ աղայի մը սպասուհին կամ տատայիս աղուն օփը լեցնեն որ եւրօպայեթայ և ապա իզմիրեանցի հոգուն աղուոր մը քիջն ընէ:

Պաւլօ Վառնացիներ, որ մեզի լաւ դաս մը ընելու համար, «Նուպար Պէնիւան խուճիկն շքեղ ընդունելութիւն մը ըրեր է, յաջորդ օրը իսկ, մէկ ներկայացում տալէ ետքը Պուրկազ վերադառնալ ստիպելով խուճը:

Շիշմանեան ալ պատրաստուած է եղեր Վառնա երթալու, բայց այս լուրին վրայ վազ անցնելով, իր հին արնետը, թրամուէրի պիլիթիլութիւնը ձեռք առեր է կրկին:

Քիւրտերն ալ մարդ են եղեր, ա՛լ հիմա կը ճաթիմ խընդալէս:

Որ քիւրտին խոյիլիկն կը կոխեն կոր նէ, կարկտանլը փոթուրին տակէն պօմպաներ կը հանեն կոր:

Համիտ աղան Պուլէն մինչև Սելանիկ ճամբուն տեղուցութեանը պատառ մը հաց եւ զաւաթ մը ջուր միայն խմեր է:

Ան ալ շատ է, որովհետեւ դիւրին բան չէ մէկէն ի մէկ մարդու միս եւ աչիւն խօլը՝ պօմպը հաց եւ ջուր խմելու փոխելը:

Յոհանոցի մը մէջ բոլոր ամանները մէկ կը սկսին յարձակումի մեծ կաթսային: Անդիէն էյուպաչէն աման մըն ալ կը սկսի բերանը լանալ նէ, կաթսան սրտամտած «խալբոզ սէն տէ մի» կը սէ:

Քիւրտերուն պօմպա պանկն ալ ասոր կը նմանի ճիշդ:

Ստացանք Պալենց գրատան նոր մէկ հրատարակութիւնը Ապտիւլ Համիտի վերջին խաղը անուն գրգոյք մը, որ ամփոփումն է վերջին պատմական դէպքերուն:

Կեցցէ՛, յաւէտ կեցցէ՛ մեր սիրելի վեհապետը որ Ատանայի կարօտեալներուն համար կազմուելիք նպաստահաւաք մարմինին նախագահութիւնը ստանձաներ է:

Անգլիացի մեծախարուստ մարդ մը Սելանիկ Ալաթիի եղբայրներուն դիմելով գնել փափաքեր է Համիտին լնակած պալատը իր պատմական արժէքին համար:

Թող առնէ և բարով վայլէ, միայն թող կա՛ կարասին և տան տէրը մեզի ձգէ պէտք ունինք անոնց, ժամանակի մը համար:

Հա պապամ հա Ատանայէն ետքը էրզրում, օյուրեղաքուս ընկեր: Չարեցէք նայինք վերջը ուր պիտի երթայ, Պոյիս Հանդարտեցաւ, անտօյուն սկսաւ յուրքլանմիչ ըլլալ: Ուշ կամ կանուխ գուք ալ գլխունուգ ուտելով տեղեկիւր կը շնթուկիք, բաւական է որ Շէվքէթ փաշան ձեր երեսն ալ նայի անուշ անուշ:

Հազարապետ Եուսուֆ աղա օգ չբարձրացած մերժեր է ջուր խմել:

Ամերիկայ իր զճամբա մարդ, որ չէ ուզեր իր պեղծ բերանովը աղտոնել ջուրին պէս աղիղ բան մը:

Ներքին գործոց նախարարութիւնը հեռագրեր է բոլոր գաւառները անդորրութիւնը անվթար պահել:

Ատիլ պէլ այս հեռագիրը քաշուած օրը մինչև Պէրլեք տէրէ գացիր է, տեսած կամ լսած չըլլալու համար:

Գաւառի եւ արտասահմանի մեր ընթերցողներուն.— Արտասահմանի և գաւառի մեր այն ընթերցողները, որոնք գժուաչութիւն կը քաշեն մեր թերթը ստանալու գործակալի և ձեռքէ չճախօղի պատճառաւ իրենց տեղը, և սրտնք կը փափարին այդ պաշտօնները ստանձնել թող հաճին մեզ գրել, այս մասին հարկ եղած յանձնարարագիրերը միտօխն ուղարկելով:

ՊՕՏԻՆԻՍԻՆԻՍ ԵՒ ՄՈՒՅԵՆԻՍ
ՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՒ ԱՎՈՅՆՈՒԹՅՈՒՆ

«ԾԱՂԻԿ» ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար տարեկան	80	դրուշ.
» » վեցամսեայ	45	»
Գաւառի » տարեկան	90	»
» » վեցամսեայ	50	»
Արտասահմանի »	23	ֆր.
» »	12	»

Ոչ ոք զօրով բաժանող կ'արձանագրուի: Իրանի կամիսիկ չգրկողները եւ սեր փառան ուսողները կ'անիծենք եւ... կը խայտառակենք:

La Grande Fabrique

1908Ի ՉՄԻԱՆ ԵՒ ԱՇՆԱՆ

ՆՈՐՈՅԹՆԵՐԸ

Փ Ն Տ Ո Ւ Ե Ց Է Ք

Շ Թ Ա Յ Ն

Վ Ա Ջ Ա Ռ Ա Տ Ա Ն Յ Մ Է Ջ

ՊՈՒԼԻՍ ԵՒ ՂԱԼԱԹԻԱ

Անկարելի է որ ընտանիք մը առանց կարի մեքենայի մնայ, բայց էական կէտն է լաւ մեքենայ մը ունենալ, որովհետեւ լաւ մեքենայ մը անթիւ եւ անհամար ծառայութիւններ կը մատուցանէ, մինչդեռ գէշ տեսակէ սեքենայ մը անվերջ զժողովեանց եւ տաղաւակի աղբիւր մըն է:

Բոլոր աշխարհի գիտէ թէ՛

Ս Ի Ն Կ Է Ր

Հայրապիշ ԿԱՅՄ. ՊԱԼԱՏԱՆ The Singer Manufacturing Co

մեքենան լաւագոյնն է. սոյն մեքենան ամէնէն աւելի կատարելագործուածը, հաստատունը եւ զիւրագործածելին ըլլալուն՝ քովանդակ աշխարհի մէջ՝ ամէն ոք Սինկերի մեքենաները կը գնէ:

Ձեռքի, ոտքի, ու ոտքի եւ ձեռքի միանգամայն մեքենաներ կը գտնուին:

Սինկերի մեքենաները կը ծախուին մի միայն Սինկեր Ընկերութեան վաճառատանց մէջ՝

- ԲԱՅՑ. 1. Մեծ փողոց, Պօն Մառշի ղէմ, Թ. 343 և 343 կրկին.
- 2. Մեծ փողոց, Կայաթա Սէրայի Լիւէին գէմ.
- ԿԱԼԱԹԱ. 1. Սինկեր խան, Թիւնէլին ետեւը.
- 2. Գարաքէոյ, Թրամիլէին կայարանին ղէմ.
- ՊՈՒԼԻՍ. 1. Սուլթան Համամ, Թ. 2
- 2. Սուլթան Պէյազիտ, Թրամիլէի կայարանին ղէմ, Թ. 2
- ՍԿԻՏԱՐ. 2արշա Պոյու, Թ. 120.

ՇԱԲԼՔԱԿԱՆ ՄԱՍՆԵՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ

Դասերը եւ նորոգութիւնք ձրի.

Կատարելալ երաւիտա ուր քիւն:

Մասնախնդիր զատառաց բոլոր քաղաքներուն մէջ:

Սինկերի Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա Մեծ Փողոց. Թ.Ն. 343 և 343 կրկին. Սարգիս Պէլ Տիգրայուի տունը:

MA YER-ՄԱԵԷՐ

ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈՒԼԻՍ

ՀԱՆԴԵՐՁԵՂԵՆՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՉՄԵՌՆԱՅԻՆ ՉԳԵՍՏՆԵՐ

ԿԻՆԵՐՈՒ, ԱՅՐԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂՈՑ ՀՍՄԱՐ

ԱԺԱՆ ԵՒ ԳԻՒՐՄԱՍԱՏՁԵԼԻ

ԳԻՄԵՅԼԻ ԵՒ ԳՈՂ ՊԵՏԻ ՄՐԱՔ

ԳԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒՆ ՀԱՍԱՐ ԱՄԵՆԱՎԱՐԵՒՈՐ Շ Ի Շ Ե Ր

(Verres pharmaceutique)

Դեղարաններու և դեղորէից վաճառականներուն համար մասնաւոր շինուած շիշերը մինչև հիմա Հրեայ վաճառական մը Վօնօրոյ ըրած էր: Այժմ ուրախ ենք յայտարարելու որ տիար Մկրտիչ Պօզոսօֆ (Աշքը Լիւնտի խան, Թիւ 27 գրասենեակը) ձեռնարկած է այս գործին և ունի ճոխ ուս այլազան մթերք մը այդ կարգի ամէն կերպ շիշերու. և կարող է մրցիլ ամէն կերպով: Վասն և ապահով ենք որ թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառի մեր բոլոր Հայ դեղագործները և տօկիաքները պիտի փութան իրենց գնումը ընել այս Հայ և այս ճիւղին մէջ մէկ Լատիկ առևտրական տունն, քաջակերպու համար Հայ ձեռնարկուն որ միևնոյն ատեն աժանութիւնը բնարան ընարած է իրեն:

Ը Ա Ս Ն Ա Կ Է Տ Ա Տ Օ Մ Ե Ա Բ Ո Յ Ժ

ՏՈՒՔՈՒ Մ. ԱՅՄ.ՆԵՍԱՆ

Վկայիալ Բարիկի համալսարանէն, և անձնական ատամնաբոյժ երջանակայիչատակ Մուզաֆէրէտաին Շահին:

Բերա Մեծ Փողոց, առական դեղագործանաւոր դիմաց Սիթէ տը Սիբի, ուր կը դարձանէ ամէն տեսակ ակոյալի, լիտի և բերնի հիւանդութիւններ վերջնական բնորոշուած մէթոտներով, կեղծ ակոյաներ սան քրօշէ է սան ըլաք տասը սարի ապահովութեամբ:

Սոյն դարձանները կը կատարուին Գաղղիական և Ամերիկեան ամենամեղին հնարուած գործիքներով, որով ենթական՝ ամէն տեսակ գործողութիւնները յիտի ընդունի, առանց ցաւի և առանց քնացուելու: Դարմանատունը Բարիկեան մասնադիտական վերջին սիսղէմով, իր տեսակին մէջ՝ եղական է: Այցելեցէ՛ք և զատեցէ՛ք:

ՎԱՅԵԼՉԱՍԵՐ ԿԻՆԵՐԸ

ՈՐՈՒՔ Կ՛ՈՒՋԵՆ ՊԱՇՊՆԵԼ

ԻՐԵՆՑ ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ՊԷՏՔ Ե ԱՄԷՆ ՕՐ ԳՈՐԾԱԾԵՆ

ՃԵՄԱՐԻՑ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆԸ

ՎԼԻՍԵՐԻՆՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ

ՀՆԱՐՈՒԱԾ 1880

Ա Ս Ե Ն Ա Շ Ի Ն

ԳՆՈՎՅՅԿԱՅՆՈՂ ԵՐԵՍԵ

ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ —

ԳԵՂԱՐԱՆՆԵՐՈՒ — ՀՈՏԵՂԻՆԱՅ ԽԱՆՈՒԹՆԵՐՈՒ —

— ՊԱՋԱՐՆԵՐՈՒ ՄԷՋ —

ԳՆԵԼՈՒ ԱՏԵՆ Լաւ Ռշադրութիւն Ընել —

— ՎԱՃԱՌԱՆԻՇԻՆ ԵՒ ՄԵՐԸՆ —

ԿԵՂՄ ԱՐՏԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ —

ԲՐՆՉՓՈՇԻ

ՕՃԱՌ

ՍԻՄՈՆ

ՔՐԷՄ ՍԻՄՈՆ

ԱՌԱՆՑ ՊԻՍՏՈՒԹԻ

ԲԱՅԱՐՉԱՎԱՊԵՍ ՄԱՔՈՒՐ

Ժ. ՍԻՄՈՆ - ԲԱՐԻՋ